

Kazimierz Tobolski

Wizyta międzynarodowej grupy paleobotaników na Ostrowie Lednickim

Studia Lednickie 1, 275-276

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIZYTA MIĘDZYNARODOWEJ GRUPY PALEOBOTANIKÓW NA OSTROWIE LEDNICKIM

W dniu 3 sierpnia 1987 roku na Ostrowie Lednickim przebywała międzynarodowa grupa kilkunastu paleobotaników z Australii, Japonii, Kanady, Republiki Federalnej Niemiec, Stanów Zjednoczonych i Włoch. Byli oni uczestnikami wycieczki paleobotanicznej (nr 24) XIV Międzynarodowego (światowego) Kongresu Botanicznego, który odbył się w Berlinie Zachodnim. Program ośmiodniowej wycieczki na trasie Berlin – Poznań – Wrocław – Kraków – Warszawa – Berlin obejmował zagadnienia paleoflorystyczno-paleoekologiczne Polski zachodniej i południowej w bardzo rozległej skali czasowej od flor najmłodszych – postglacjalnych, poprzez interglacjalne, trzeciorzędowe aż do mezozoicznych z okresu jurajskiego. Pieczę nad organizacją i koordynacją wycieczki z ramienia Międzynarodowego Kongresu Botanicznego sprawował prof. dr hab. L. Stuchlik z Instytutu Botaniki im. Szafera PAN w Krakowie. Pierwszy dwudniowy etap tej wycieczki był poświęcony zagadnieniom paleobotaniczno-paleoekologicznym holocenu i późnego glacjału na terenie Wielkopolski. Ten etap wycieczki przygotował i prezentował niżej podpisany.

Pobyt na Ostrowie Lednickim i w Skansenie Muzeum Pierwszych Piastów wypełnił program naukowy pierwszego dnia wycieczki. Tematem prezentacji były: *Badania paleoekologiczne na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej ze szczególnym uwzględnieniem okolic Jeziora Lednickiego*. Wyszczególniono w nim następujące punkty:

– zwięzłą informację o geologii, geomorfologii, klimacie, szacie roślinnej Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Zagadnienia gleboznawcze tego obszaru kompleksowo omówił dr S. Drzymała z AR w Poznaniu;

– badania paleobotaniczne w okolicach Jeziora Lednickiego (rozmieszczenie zbadanych stanowisk, przekroje geologiczno-morfologiczne przez Jezioro Lednickie i Jezioro Skrzetuszewskie, podwodne warstwy kulturowe w rejonie reliktów mostu poznańskiego, częściowo laminowane osady jeziora Świętokrzyskiego w Gnieźnie);

– późnoglacialna flora z Dziekanowic – dotychczasowe wyniki własnych badań palinologicznych i znalezisk makroskopowych przedstawił dr T. Litt z Halle/S.;

– lokalna historia roślinności holocenu na podstawie osadów z litoralu Jeziora Skrzetuszewskiego;

– lokalna historia roślinności Ostrowa Lednickiego w świetle badań palinologicznych;

– paleoetnobotanika (średniowieczna flora z Ostrowa Lednickiego na tle równoległych flor z Poznania i Gniezna, stan badań paleoetnobotanicznych w Polsce północno-zachodniej, dr A. Zielski omówił pierwsze wyniki własnych badań dendrochronologicznych próbek drewna z relikwów mostu poznańskiego);

– regionalna historia roślinności Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej (holoceńska historia ważniejszych drzew lasotwórczych, działalność antropogeniczna w diagramach pyłkowych, regionalne poziomy pyłkowe – R PAZ, porównanie historii roślinności Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej z północną częścią Pomorza);

– pokaz wybranych osadów limnicznych, torfowych i gleb.

Po prezentacji paleobotanicznej uczestnicy zwiedzili ważniejsze obiekty archeologiczne, objaśnione przez mgr E. Dzieciołowskiego oraz zapoznali się z wiejską architekturą i dawnymi formami gospodarowania zwiedzając skansen w Dziekanowicach.

Drugi dzień wielkopolskiej trasy paleobotanicznej wycieczki był poświęcony późnoglacialnej i holocenijskiej historii doliny środkowej Warty. Te zagadnienia przedstawiono w okolicach Śremu i w Rogalinie.

Organizatorzy Międzynarodowego Kongresu Botanicznego opublikowali specjalne przewodniki dla każdej kongresowej wycieczki. Przewodnik omawianej tu wycieczki: XIV International Botanical Congress, Guide to excursion No. 24 *From the Jurassic to the Holocene: the palaeoflora and palaeo-ecology of W and S Poland*, Berlin 1987, Ed. L. Stuchlik, ss. 54; zawiera również dwie informacje dotyczące omawianej części wycieczki: E. Dzieciołowski – *Lednickie Lake and its surrounding (some information about archeology and history)*, s. 8 - 10; K. Tobolski – *Lednogóra area. Selected sites with fossil floras*, s. 10 - 11.

Kazimierz Tobolski